

Yeni Af Kanun Teklifi

Özet

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifiyle;

- Kesinleşmiş alacakların yeniden yapılandırılmasına,
- İhtilafli alacakların tasfiyesine,
- İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlerin sonunda yapılacak tarhiyatlara,
- Matrah artırımına,
- Kayıt ve muhasebe düzeltmelerine,
- Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemesine ilişkin düzenlemeler önerilmiştir.

21.05.2021 tarihinde TBMM gündemine giren bir Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifiyle;

- Kesinleşmiş alacakların yeniden yapılandırılmasına,
- İhtilafli alacakların tasfiyesine,
- Matrah artırımına,
- Kayıt ve muhasebe düzeltmelerine,
- Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemesine ilişkin düzenlemeler önerilmiştir.

Kanun Teklifinin, amortisman tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemesine ilişkin düzenlemesi hariç vergi düzenlemeleri aşağıda özetlenmiştir.

A) YENİDEN YAPILANDIRMANIN KAPSAMI

1. Genel Olarak Kapsama Giren Alacaklar

Teklif göre yeniden yapılandırma kapsamına;

- Vergiler ve vergi cezaları,
- Bazı idari para cezaları,
- Ecrimisil borçları,
- Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payları,
- Gümrük vergileri ve bu vergiye ilişkin idari para cezaları,

- Sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
- Yukarıda sayılan kamu alacaklarına ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacaklar, girmektedir.

2. Alacakların Dönemi Açısından

- Hazine ve Maliye Bakanlığı'na Bağlı Tahsil Dairelerince Tahsil Edilen Vergiler

Yapılandırma kapsamına;

- 30.04.2021 tarihinden önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları,
- 2021 yılına ilişkin olarak 30.04.2021 tarihinden önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları (2021 yılı için tahakkuk eden; motorlu taşıtlar vergisi ikinci taksiti, emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi hariç),
- 30.04.2021 tarihinden önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları

girmektedir.

Buna göre, 30.04.2021 tarihinden önceki dönemlere ve beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelerle ilgili uygulama aşağıdaki gibi olacaktır:

Yıllık beyannameli gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetleri

Kamu borçlarının yapılandırmasında, 2020 takvim yılı ve önceki yıllara ilişkin vergilendirme dönemleri kapsama girmekte, 2021 takvim yılı vergilendirme dönemi ise kapsama girmemektedir.

Teklifte özel hesap dönemine tabi kurumlar için özel bir düzenleme öngörülmemiştir. Genel hükümlerden hareketle, özel hesap dönemine tabi olan kurumlar bakımından, özel hesap döneminin kapandığı tarih ve beyanname verme süresinin son günü 30.04.2021 tarihi ve bu tarihten önce olanların kapsama girdiği, bu tarihten sonra olanların ise kapsama girmediği söylenebilir.

Aylık beyannameli mükellefiyetler

Katma değer vergisi ve stopaj gelir vergisi gibi aylık beyannameli mükellefiyetlerde;

- Mart/2021 vergilendirme dönemi ve önceki dönemler kapsama girmekte,
- Nisan/2021 vergilendirme dönemi ise kapsama girmemektedir.

Vergilendirme dönemi 15 gün olan mükellefiyetler

Dönemin bitim tarihi ve beyanname/bildirim verme süresinin son günü Nisan/2021 ve öncesine rastlayan dönemler kapsama girmekte, dönemin bitim tarihi Nisan/2021 ve öncesi olmakla birlikte beyanname/bildirim verme süresi Mayıs/2021 ve sonrasına rastlayanlar kapsama girmemektedir.

Buna göre örneğin, 1-15 Nisan 2021 vergilendirme dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisinin vergilendirme döneminin bitim tarihi ile beyanname verme süresinin son günü Nisan/2021'de olduğundan bu dönem kapsama girmekte, 16-30 Nisan 2021 vergilendirme dönemi, dönemin bitim tarihi Nisan/2021 olmakla birlikte beyanname verme süresi Mayıs/2021'de olduğundan kapsama girmemektedir.

2021 yılına ait olup, 30.04.2021 tarihinden önce tahakkuk eden diğer vergiler

Teklifte öngörülen düzenlemeye göre, 2021 yılına ilişkin olarak yıllık tahakkuk etmiş sayılan;

- Motorlu taşıtlar vergisi ilk taksiti kapsama girmekte (2021 yılı ikinci taksit kapsam dışı),

- Emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi kapsama girmemektedir.

- Vergi cezaları

Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarında, verginin ait olduğu dönem dikkate alınarak kapsama girip girmediği tespit edilecektir.

Bir vergi aslına bağlı olmayan cezalarda ise 30.04.2021 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin olup olmadığına bakılacaktır.

- Gümrük Vergileri

Gümrük vergileri açısından Kanun Teklifi;

- 30.04.2021 tarihinden (bu tarih dahil) önce 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri,
  - İdari para cezalarını,
  - Faizler, zamlar ve gecikme zammı alacakları
- kapsamaktadır.

B) KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI

1. Genel Olarak Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları

Teklifte yer alan düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla (bu tarih dahil);

- Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin tamamının,
- Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş, bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının % 50'sinin,
- İştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarının % 50'sinin,
- Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergilerinin tamamının,
- Gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilen idari para cezalarının % 50'sinin,
- Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının % 30'u ve varsa varsa gümrük vergileri aslının tamamının,
- Sayılan kamu alacakları için hesaplanacak gecikme faiz ve zamları yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarın

ödenmesi halinde,

- Vergi aslına bağlı kesilen cezalar
  - Vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi geçmemiş, bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının kalan % 50'si,
  - İştirak fiili nedeniyle kesilen vergi cezalarının kalan % 50'si,
  - Gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergisi asıllarına bağlı olmaksızın kesilen idari para cezalarının kalan % 50'si,
  - Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezalarının kalan % 70'i,
  - Vergilere ve gümrük vergilerine ilişkin faiz, gecikme zammı ve gecikme faizleri,
- ödenmeyecektir.

2. İhtirazi Kayıtlarla Verilen Beyannamelerle Tahakkuk Eden Vergiler

Teklifle önerilen düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla ihtirazi kayıtlarla beyan edilmiş ancak ödenmemiş vergilerin, dava konusu yapıp yapılmadığına bakılmaksızın,

kesinleşmiş alacaklarla ilgili düzenlemeler kapsamında yapılandırılması mümkündür.

Buna göre, ihtirazi kayıtlarla verilen beyannameler nedeniyle;

- Tahakkuk etmiş vergilerin tamamının,
  - Bu vergiler için hesaplanacak gecikme zammı yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarın
- ödenmesi halinde,
- Gecikme zammı,
- ödenmeyecektir.

3. Yargı Kararıyla Kesinleşen Ancak Ödeme Tebligatının Yapılmadığı Vergiler

Teklifte göre, kapsama giren dönemlere ilişkin olarak, Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği halde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacakların, kesinleşmiş alacaklarla ilgili düzenlemeler kapsamında yapılandırılması mümkündür.

Buna göre;

- Yargı kararıyla kesinleşen vergilerin tamamının,
- Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının % 50'sinin,
- Bu vergiler için hesaplanacak gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarın

ödenmesi halinde,

- Vergi aslına bağlı kesilen cezalar,
  - Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezalarının kalan % 50'si,
  - Vergilere ilişkin gecikme zammı ve gecikme faizleri,
- ödenmeyecektir.

Düzenlemeye göre, bu kapsamdaki alacaklar için ayrıca tebligat yapılmayacak, alacakların vade tarihi olarak Kanun'un yayımlandığı tarih kabul edilecektir. Ancak, yapılandırılan borcun belirlenen süre ve şekilde ödenmemesi durumunda, vade tarihinde değişiklik yapılmayacaktır.

4. Daha Önceki Yapılandırmalardan Kalan Borçlar

11.11.2020 tarih ve 7256 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borçların taksitlerinin ödenmesine devam edilmektedir. Kanun teklifine göre, bu Kanun kapsamında borçlarını yapılandırılmalardan isteyenlerin, kalan taksitler için yeni Kanun kapsamında yapılandırma istemeleri mümkündür.

Teklifte, yapılanma kanunları kapsamında borçlarını yapılandıranlardan koşulları ihlal ederek haklarını kaybedenlerin ödemedikleri tutarlar için yeni yapılandırma istemelerini engelleyen bir düzenleme de önerilmemiştir.

5. Kesinleşmiş Alacakların Yeniden Yapılandırılması Uygulamasından Yararlanma Prosedürü

Kesinleşmiş alacakların yapılandırılması için 31.08.2021 tarihine kadar ilgili daireye yazılı olarak başvurulacak, yeniden yapılandırılan;

- Hazine ve Maliye Bakanlığı'na, Ticaret Bakanlığı'na, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksiti **30.09.2021**,
  - Sosyal Güvenlik Kurumu'na bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksiti ise **31.10.2021**,
- tarihine kadar ödenecektir.

6. Gecikme Faizi veya Gecikme Zammı Yerine Ödenecek Faiz Tutarının Hesaplanması

Düzenleme kapsamında ödenecek alacak tutarının tespiti için vergi asıllarına;

- Vade tarihinden, Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için gecikme zammı yerine,
- Daha önce hesaplanmış gecikme faizi olması halinde, bu faizin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine,

Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak ödenecek faiz tutarı hesaplanacaktır.

Teklifte Yİ-ÜFE tutarının hesaplanmasına ilişkin özel bir düzenleme yapılmamış, gecikme faizi veya gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu düzenleme nedeniyle, Yİ-ÜFE tutarının, fer'i alacaklar için esas alınan hesaplama yöntemi kullanılarak hesaplanması gerekmektedir. Bir başka ifadeyle ödenecek faiz tutarı;

- Gecikme faizi yerine hesaplanıyorsa gecikme faizi hesaplama yöntemi kullanılarak,
- Gecikme zammı yerine hesaplanıyorsa gecikme zammı hesaplama yöntemi kullanılarak, hesaplanacaktır.

Dolayısıyla, Yİ-ÜFE tutarının hesaplanmasında;

- Vergi Usul Kanunu'na göre hesaplanan gecikme faizi ve 6183 sayılı Kanun'a göre hesaplanan gecikme zammının hesaplama yöntemi ve hesaplama süreleri değiştirilmeyecek,
- Aylık gecikme zammı/gecikme faizi oranı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak ödenecek faiz tutarı bulunacaktır.

Yapılandırmada esas alınacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranları özel olarak tanımlanmıştır. Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak TÜİK tarafından her ay için belirlenen;

- 31.12.2004 tarihine kadar TEFE aylık değişim oranları,
- 01.01.2005 tarihinden itibaren ÜFE aylık değişim oranları,
- 01.01.2014 tarihinden itibaren Yİ-ÜFE aylık değişim oranları,
- 01.11.2016 tarihinden itibaren aylık %0,35 oranı,

kullanılacaktır.

7. Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Teklifin 9. maddesinde önerilen düzenlemeye göre, yukarıda özetlenen düzenlemeler kapsamında ortaya çıkacak borç tutarının peşin veya taksitle ödenmesi konusunda borçluların tercih yapmaları mümkündür. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara 36 aya kadar vade tanınabilmektedir.

Teklifte göre, hesaplanan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde;

- Bu tutara Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden ayrıca % 90 indirim yapılacaktır,
- Kapsama giren idari para cezalarından (istisnaları hariç) % 25 indirim yapılacaktır,
- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması halinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan % 50 indirim yapılacaktır.

Benzer şekilde, hesaplanan tutarların ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde;

- Bu tutara Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı üzerinden ayrıca %50 indirim yapılacaktır,

- Kapsama giren idari para cezalarından (istisnaları hariç) % 12,5 indirim yapılacak,
- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan % 25 indirim yapılacaktır.

Taksitli ödemenin tercih edilmesi halinde, taksitler ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıyla artırılacaktır. Açıklanan artış katsayıları şöyledir:

- 6 taksitte 12 ayda yapılacak ödemelerde 1,09
- 9 taksitte 18 ayda yapılacak ödemelerde 1,135
- 12 taksitte 24 ayda yapılacak ödemelerde 1,18
- 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,27

8. Taksitlerin Zamanında Ödenmemesi

Yapılandırma hükümlerinden yararlanabilmek için öncelikle ilk iki taksitin süresinde ve tam ödenmesi gerekmektedir. Aksi halde yapılandırma bozulacaktır.

İlk iki taksitin zamanında ödenmesi koşuluyla, bir takvim yılında iki veya daha az taksitin süresinde ödenmemesi halinde, yapılandırma bozulmamaktadır. Ancak bu durumda, ödenmeyen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen süre için gecikme zammı oranında geç ödeme zammıyla birlikte ödenmesi gerekmektedir.

Bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi halinde Kanun'dan yararlanma hakkı tamamen kaybedilmektedir.

9. Varsa Devam Eden Davalar

Kanun Teklifinde, kesinleşmiş borçlarını yapılandırmak isteyenlerin, diğer koşullar yanında, dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gerektiğine ilişkin bir hüküm önerilmektedir.

Kesinleşmiş vergi borcuyla ilgili olarak takip ve tahsil işlemlerinden veya başka nedenlerden kaynaklanan davalar olabilir. Bu tür davası olan borçluların borçlarının yapılandırılabilmesi için söz konusu borçlarla ilgili dava açılmaması, varsa açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması gerekmektedir. Bu koşul gereği, yapılandırmadan yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların, başvuru süresi içinde, ilgili tahsil dairesine davadan vazgeçme dilekçesi vermesi gerekmektedir.

10. Kesinleşmiş Alacaklarla İlgili Özet Tablo

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
• Vergi / Gümrük vergisi asıllarının tamamı • Alacak aslına bağlı olmayan cezaların % 50'si • İştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarının % 50'si • Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine Yİ-ÜFE esas alınarak belirlenecek tutar	• Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların / idari para cezalarının tamamı • Vergi aslına bağlı olmayan cezaların kalan % 50'si • İştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarının kalan % 50'si • Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamı

C) KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA AŞAMASINDA BULUNAN ALACAKLAR

1. Genel Olarak Ödenecek ve Tahsilinden Vazgeçilecek Alacaklar

Teklifte öngörülen düzenlemeye göre, kapsama giren ihtilaflı vergi ve cezaların bir kısmı ile güncelleme oranı dikkate alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde, vergi ve cezaların bir kısmı ile faiz ve zamların tahsilinden vazgeçilecektir.

Ödenecek ve silinecek alacak tutarları, tarhiyatın / ihtilafların bulunduğu aşama dikkate alınarak aşağıda özetlenmiştir:

a) Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle ilk derece mahkemesi nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
- Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si - Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i - Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	- Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si - Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının / idari para cezalarının ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı - Asla bağlı olmayan cezaların % 75'i - Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı

b) Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda

Teklifte önerilen düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarih itibariyle;

- İlgisine göre istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş veya
- İtiraz/istinaf veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya
- Karar düzeltme yoluna başvurulmuş

olan tarhiyat ve tahakkuklarda, ödenecek alacak asıllarının tespitinde, Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu son durumdaki tutar esas alınır. Son kararın durumuna bağlı olarak ödenecek ve tahsilinden vazgeçilecek tutarlar aşağıdaki Tabloda yer almaktadır:

Son kararın terkin olması halinde;

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
- İlk tarhiyata / tahakkuka esas alınan vergi/gümrük vergisi aslının % 10'u - Asla bağlı olmayan cezaların % 10'u - Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	- Vergi/Gümrük vergisi aslının % 90'ı - Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı - Asla bağlı olmayan cezaların % 90'ı - Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamı

Son kararın tasdik veya tadilen tasdik olması halinde;

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
- Tasdik edilen vergi/gümrük vergisi aslının tamamı ile terkin edilen vergilerin /gümrük vergilerinin % 10'u - Asla bağlı olmayan cezalarda, tasdik edilen ceza tutarının % 50'si ile terkin edilen ceza tutarının % 10'u - Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar.	- Terkin edilen vergi/gümrük vergisi aslının % 90'ı - Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı - Asla bağlı olmayan cezaların kalan % 50'si ve % 90'ı. - Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamı

Son kararın bozma kararı olması halinde;

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
- Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si - Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i - Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	- Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si - Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı - Asla bağlı olmayan cezaların % 75'i - Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar

Son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde, onanan kısım için;

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
- Tasdik edilen vergi/gümrük vergisi aslının tamamı - Asla bağlı olmayan cezaların tasdik edilen kısmının % 50'si, terkin edilen cezanın % 10'u - Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar.	- Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı - Asla bağlı olmayan cezaların tasdik edilen kısmının % 50'si, terkin edilen cezanın % 90'ı - Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamı

Son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde, bozulan kısım için;

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
- Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si - Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i - Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	- Vergi/Gümrük vergisi aslının % 50'si - Vergi/Gümrük vergisi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı - Asla bağlı olmayan cezaların % 75'i - Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı tutarının tamamı

2. Gecikme Faizi veya Gecikme Zammı Yerine Ödenecek Faiz Tutarının Hesaplanması

Madde kapsamında ödenecek alacak tutarının tespiti için vergi asıllarına;

- Vade tarihinden, Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için gecikme zammı yerine,
- Daha önce hesaplanmış gecikme faizi olması halinde, bu faizin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine,

Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak ödenecek faiz tutarı hesaplanacaktır.

Hesaplamayla ilgili konular bir önceki bölümde yapılmıştır.

3. Pişmanlık Talebiyle Verilip Şartların İhlali Nedeniyle Kesilen Cezalar

Teklifin 3. maddesinin dördüncü fıkrasında, Kanun'un kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için 3. maddenin üçüncü fıkrası hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Pişmanlıkla verilen beyannameye yer alan vergi kesinleşmiş olduğundan, 3. madde kapsamına girmemektedir. Dolayısıyla bu maddede sadece cezaya ilişkin düzenleme önerilmektedir.

4. Uzlaşma Talepli Alacaklar

Teklifte yer alan düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla, uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış ancak, dava açma süresi geçmemiş alacaklar için Kanun'un kesinleşmiş alacaklarla ilgili 3. maddesi hükmünden yararlanılması mümkündür.

Bu durumda olanların, düzenlemeden yararlanmak istemeleri durumunda, ödenecek ve silinecek tutarlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
• Vergi aslının % 50'si • Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i • Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	• Vergi aslının % 50'si • Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamı • Asla bağlı olmayan cezaların % 75'i • Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı

Madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin uzlaşma talebinden vazgeçmeleri ve dava açmamaları gerekmektedir.

5. Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Teklifin 9. maddesinde yapılan düzenlemeye göre, yukarıda özetlenen düzenlemeler kapsamında ortaya çıkacak borç tutarının peşin veya taksitle ödenmesi konusunda borçluların tercih yapılabilmektedir. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara 36 aya kadar vade tanınmaktadır.

Teklifte göre, hesaplanan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde;

- Bu tutara Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden ayrıca % 90 indirim yapılacaktır,
- Kapsama giren idari para cezalarından (istisnaları hariç) % 25 indirim yapılacaktır,

- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan % 50 indirim yapılacaktır.

Benzer şekilde, hesaplanan tutarların ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde;

- Bu tutara Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı üzerinden ayrıca %50 indirim yapılacak,
- Kapsama giren idari para cezalarından (istisnaları hariç) % 12,5 indirim yapılacak,
- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan % 25 indirim yapılacaktır.

Taksitli ödemenin tercih edilmesi halinde, taksitler ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıyla artırılacaktır. Açıklanan artış katsayıları şöyledir:

- 6 taksitte 12 ayda yapılacak ödemelerde 1,09
- 9 taksitte 18 ayda yapılacak ödemelerde 1,135
- 12 taksitte 24 ayda yapılacak ödemelerde 1,18
- 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,27

6. Diğer Konular

Kanun teklifinde, yukarıda özetlenen konular dışında, kesinleşmemiş kamu alacaklarıyla ilgili olarak ayrıca aşağıdaki düzenlemeler yapılmaktadır.

- Ödenecek kamu alacaklarının tespitinde esas alınacak olan en son karar, tarhiyata/tahakkuka ilişkin verilen ve Kanun'un yayımlandığı tarihten önce taraplardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.
- Kesinleşmemiş vergi borçlarını madde hükmünden yararlanarak yeniden yapılandırmak için başvuran ancak belirlenen ödeme şartını yerine getirmeyen borçlulardan ilk tarhiyata/tahakkuka göre belirlenen alacaklar başka bir işleme gerek olmaksızın takip edilir. Kanun'un yayımlandığı tarihten önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun tasdikine ilişkin olması halinde, bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir.
- Yapılandırma olanağından yararlanılabilmesi için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması gerekmektedir.

D) İNCELEME VE TARHİYAT AŞAMASINDAKİ İŞLEMLER

1. Ödenecek ve Silinecek Kamu Alacakları

Teklifte yapılan düzenlemeye göre, başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilecektir.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra yapılacak uygulama aşağıdaki Tabloda yer almaktadır:

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
- Tarh edilen verginin % 50'si - Gecikme faizi yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar güncelleme oranı (Yİ-ÜFE) esas alınarak hesaplanacak tutar - Kanun'un yayımlandığı tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamı - Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 25'i	- Tarh edilen verginin kalan % 50'si - Vergi aslına bağlı cezaların tamamı - Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 75'i - Gecikme faizinin tamamı
İştirak nedeniyle kesilen cezalarda cezanın % 25'i	İştirak nedeniyle kesilen cezalarda cezanın % 75'i

Teklif e göre, Kanun'un yayımından önce tamamlandığı halde, bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden vergi inceleme raporları üzerine yapılacak tarhiyatlar için de bu düzenlemeden yararlanmak mümkündür.

2. İncelemede Olanların Matrah Artırımı Yapması

Teklif e göre, Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla incelemede olanların matrah artırımına yasal bir engel yoktur.

Öte yandan, matrah veya vergi artırımında bulunulması, Kanun'un yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmemektedir. Ancak, matrah artırımını yapan mükelleflerde başlamış olan inceleme sonucunda tarhiyat yapılabilmesi için, incelemenin 02.08.2021 tarihine kadar sonuçlandırılması gerekmektedir. Aksi halde inceleme ve tarhiyat işlemlerine devam edilemeyecektir. Bu durumda sadece matrah veya vergi artırımını nedeniyle hesaplanan vergiler ödenecektir.

İncelemenin yasal süresinde bitirilmesi ve tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi durumunda, inceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, Kanun'un matrah artırımını hükümleriyle birlikte değerlendirilecektir.

3. Pişmanlık Talebiyle Verilip Şartların İhlali Nedeniyle Kesilen Cezalar (Tebliğ Edilmemiş Cezalar)

Teklifin 4. maddesinin üçüncü fıkrasına göre, Kanun'un kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanun'un yayımlandığı tarihten önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş olan cezalar bu madde hükmüne göre yapılandırılabilir.

Düzenlemeye göre, vergi aslına bağlı vergi cezalarının madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin Kanun'un yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olması veya 2. madde çerçevesinde ödenmesi gerekmektedir. Bu durumda, pişmanlık hükümlerinin ihlali üzerine kesilmesi gereken vergi ziyai cezasına ilişkin ihbarname düzenlenerek mükellefe tebliğ edilecek ve mükellefin maddenin öngördüğü şartları (vergi aslının ödenmiş olması) yerine getirmesi halinde kesilen ceza terkin edilecektir.

Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda yapılandırma talep edilmesi durumunda ise ceza tutarının % 25'i ödenecek, kalan % 75'i silinecektir.

4. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talepli İncelemeler

Teklifin 4. maddesinin beşinci fıkrasında yer alan düzenlemeye göre, Kanun'un yayımlandığı tarih itibariyle, tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi/ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da madde hükmünden yararlanılabilmektedir.

Bu durumda, düzenlenen inceleme raporunun vergi dairesine intikali üzerine madde hükmü uygulanacaktır. Bu safhada da ödenecek tutarın tespitinde, tarhiyata ilişkin olarak düzenlenen vergi/ceza ihbarnamelerinde belirtilen tutarlar dikkate alınacaktır.

5. Başvuru ve Ödeme

Teklifin 4. maddesinde, inceleme aşamasında bulunan işlemlerle ilgili düzenlemeden yararlanılabilmesi için;

- İhbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde başvurulması,
- İlk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi,

gerektiği hükme bağlanmaktadır.

6. Diğer Konular

- Düzenleme ile getirilen kolaylıktan yararlanılabilmesi için dava açılmaması gerekmektedir.
- Yukarıda açıklanan düzenleme hükmünden yararlananların, ayrıca uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanmaları mümkün değildir.

E) PİŞMANLIKLA VEYA KENDİLİĞİNDEN VERİLEN BEYANNAMELER/BİLDİRİMLER

1) Ödenecek ve Silinecek Tutarlar

Kanun Teklifine göre, 31.08.2021 tarihine kadar, pişmanlıkla veya kendiliğinden verilen beyannameler ile gümrük idaresine bildirilecek gümrük vergisi aykırılıklarıyla ilgili olarak yapılacak uygulama aşağıdaki Tabloda yer almaktadır:

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
• Verginin / Gümrük vergisinin tamamı • Faiz, pişmanlık zammı ve gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	• Vergi cezalarının tamamı • Faiz, gecikme faizi ve pişmanlık faizinin tamamı • İdari para cezalarının tamamı

2. Emlak Vergisi Bildirimi

30.04.2021 tarihinden önce verilmesi gerektiği halde Kanun'un yayımı tarihi itibariyle emlak vergisi bildiriminde bulunmayan veya bildirimde bulunduğu halde vergisi eksik tahakkuk eden mükelleflerce bildirimde bulunulması ve aşağıdaki tablonun ilk sütununda yer alan tutarların ödenmesi durumunda, tablonun ikinci sütununda yer alan tutarlar silinecektir.

Ödenecek Tutarlar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutarlar
• Tahakkuk eden emlak vergisinin tamamı • Tahakkuk eden taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tamamı • Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	• Vergi cezalarının tamamı • Gecikme faizi ve gecikme zammı

3. Hesaplanan Tutarın Ödenmesi

Pişmanlıkla veya kendiliğinden verilen beyannameler nedeniyle tahakkuk eden kamu alacaklarının yapılandırılması sonucu hesaplanan tutarın ödemesiyle ilgili özel bir düzenleme önerilmemiştir. Kanun kapsamında yapılandırılan bütün diğer alacakların ödenmesiyle ilgili genel düzenlemeler kapsamında ödeme yapılacaktır.

Teklifin 9. maddesinde yapılan düzenlemeye göre, yukarıda özetlenen düzenlemeler kapsamında ortaya çıkacak borç tutarının peşin veya taksitle ödenmesi konusunda borçluların tercih yapılabilmektedir. Tercihini taksitler halinde ödemek yönünde kullananlara 36 aya kadar vade tanınmaktadır.

Teklifte göre, hesaplanan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde;

- Bu tutara Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden ayrıca % 90 indirim yapılacak,
- Kapsama giren idari para cezalarından (istisnaları hariç) % 25 indirim yapılacak,
- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan % 50 indirim yapılacaktır.

Benzer şekilde, hesaplanan tutarların ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde;

- Bu tutara Kanun'un yayımı tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz hesaplanmayacak,
- Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı üzerinden ayrıca %50 indirim yapılacak,
- Kapsama giren idari para cezalarından (istisnaları hariç) % 12,5 indirim yapılacak,
- Yapılandırma ile ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde, fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutardan % 25 indirim yapılacaktır.

Taksitli ödemenin tercih edilmesi halinde, taksitler ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıyla artırılabilecektir. Açıklanan artış katsayıları şöyledir:

- 6 taksitte 12 ayda yapılacak ödemelerde 1,09
- 9 taksitte 18 ayda yapılacak ödemelerde 1,135
- 12 taksitte 24 ayda yapılacak ödemelerde 1,18
- 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,27
- 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,27

F) MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI

Teklifte, son beş yılın matrahlarının veya vergilerinin belirli oranlarda artırılması halinde, bu yıllarla ilgili olarak inceleme ve tarhiyat yapılmayacağı öngörülmektedir.

Matrah ve vergi artırımını aşağıdaki dört vergi grubunda yapılabilecektir:

- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- Gelir Stopaj Vergisi (Sınırlı bazı ödemeler için)
- Katma Değer Vergisi

Açıklanan matrah veya vergi artırım oranları aşağıda yer almaktadır:

1. Gelir Vergisinde Matrah Artırımı

Gelir vergisi mükellefleri, ilgili yıllarda beyan ettikleri gelir vergisi matrahlarını aşağıda tabloda yer alan oranlarda artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başka bir tarhiyat

yapılmayacaktır.

Artırımda bulunulacak yıllara ilişkin beyannamelerde matrah bulunmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması durumunda, artırılacak asgari matrah tutarları mükellef grupları itibariyle belirlenmiştir. Bilanço esasına göre defter tutan ticari kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı için geçerli asgari matrah tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Artış Tutarı (TL)	Artırılan Matrah Üzerinden Ödenecek Vergi Oranı (%)
2016	30	47.000	20
2017	30	49.800	20
2018	25	52.900	20
2019	20	56.200	20
2020	20	63.700	20

Teklif göre, artırımda bulunulan yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için Kanun'un 2. ve 3. maddelerinden yararlanmayanlar için uygulanacak vergi oranı % 20 değil % 15'tir.

Teklif göre;

- Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için vergilemeye esas asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların 1/5'inden,
- Geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan,

az olamamaktadır.

Öte yandan, birden fazla gelir unsuru elde eden mükelleflerce, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması için, ilgili gelir unsuru itibariyle matrah artırımının yapılması gerekmektedir.

2. Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

Kurumlar vergisi mükellefleri, kurumlar vergisi matrahlarını aşağıda tabloda yer alan oranlarda artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Artırımda bulunulacak yıllara ilişkin beyannamelerde matrah bulunmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması durumunda, artırılacak asgari matrah tutarları Kanun'da belirlenmiştir. Söz konusu tutarlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Artış Tutarı (TL)	Artırılan Matrah Üzerinden Ödenecek Vergi Oranı (%)
2016	30	94.000	20
2017	30	99.600	20
2018	25	105.800	20
2019	20	112.400	20
2020	20	127.500	20

Gelir vergisinde olduğu gibi kurumlar vergisinde de vergisini tam ve gününde ödeyenler için % 20 yerine % 15 oranı dikkate alınarak vergi hesaplanacaktır.

Kurumlar vergisi matrah artırımında birkaç önemli konu bulunmakta olup, özetle belirtmek gerekirse;

- Matrah artırımında bulunulan yıllara ait **zararların % 50'si**, 2021 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilemeyecektir.
- Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır. Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş olan tarhiyatlar ise dikkate alınmayacaktır.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunan kurumlar hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.
- Daha önce stopaj yoluyla ödenmiş olan vergilerin, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmesi mümkün değildir.
- İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları artırılan matrahlardan indirilemeyecektir.
- Matrah artırımında bulunanların kurumlar vergisine mahsuben daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir.
- Kurumların, % 19,8 oranında stopaja tabi yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlarının bulunması halinde, vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olunmaması için bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin, ait olduğu yıla ilişkin olarak matrah artırımından yararlanılması zorunludur.
- Bir üst paragrafta sayılan kazanç ve iratların muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde, vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olunmaması için, bu kazanç ve iratlara ait tevkifat matrahlarının, 31.08.2021 tarihine kadar, asgari matrahın % 50'sinden az olmamak kaydıyla beyan edilmesi, ayrıca bu yıllar için kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmaları şarttır.

3. Gelir/Kurumlar Vergisi Stopajında Artırım

Teklifeye göre, stopaja tabi belirlenen ödemelere ilişkin gayrisafi tutarının yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki oranlar kullanılarak ek vergi ödenmesi halinde, bu vergilendirme dönemleriyle ilgili olarak söz konusu ödemeler yönünden stopaj gelir vergisi incelemesi yapılamayacaktır.

Kapsama alınan ödemeler şunlardır:

- Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin birinci fıkrasının;
  - 1 numaralı bendinde yer alan ücret ödemeleri
  - 2 numaralı bendinde yer alan serbest meslek işleri nedeniyle yapılan ödemeler
  - 3 numaralı bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
  - 5 numaralı bendinde yer alan kira ödemeleri
  - 11 numaralı bendinde yer alan çiftçilere yapılan ödemeler
  - 13 numaralı bendinde yer alan esnaf muafılığından yararlananlara yapılan ödemeler
- Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının;
  - (a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri
  - (b) bendinde yer alan kooperatiflere ödenen kira bedelleri

- Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesinin birinci fıkrasının;
  - (a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedellerinden oluşmaktadır.
- Kapsama alınan ödemeler için yapılacak artırım oranları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Yıl	Ücret Ödemelerinde Artış Oranı (%)	Serbest Meslek ve Kira Ödemelerinde Artış Oranı (%)	Yıllara Yaygın İnşaat İşleri İstihkaklarında Artış Oranı (%)
2016	6	6	1
2017	5	5	1
2018	4	4	1
2019	3	3	1
2020	2	2	1

Teklif göre, yıllar itibarıyla verilen muhtasar beyannamede yer alan yukarıda belirtilen ödemelere ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden, yukarıda yer alan tablodaki oranların uygulanması suretiyle hesaplanan vergi ödenecektir. Bu şekilde artırımda bulunanlar nezdinde, yararlanılan dönemlerle ilgili olarak söz konusu ödemeler yönünden stopaj gelir veya kurumlar vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır.

Stopaj gelir vergisi artırımıyla ilgili birkaç nokta aşağıda özetlenmiştir:

- Artırımda bulunulan yılın hiçbir dönmeminde muhtasar beyanname verimemiş veya bazı dönemlerinde beyanname verilmemiş olması durumunda yapılacak uygulama ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.
- Artırımda bulunmak isteyenlerin, yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) uygulama yapılacaktır.
- Artırımında bulunulan yıl içinde yer alan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Kanun'un yayımından önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.
- Artırıma esas ücret tutarı ve ödenen gelir vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacaktır.
- Gelir (stopaj) vergisi artırımından yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanması mümkün değildir.

4. Katma Değer Vergisinde Artırım

Teklif göre, verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki tabloda yer alan oranlar kullanılarak ek vergi ödenmesi halinde, ilgili dönemler için katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır.

Yıl	Artış Oranı (%)	Yıl	Artış Oranı (%)
2016	3	2019	2
2017	3	2020	2
2018	2,5		

Katma değer vergisi artırımıyla ilgili birkaç nokta aşağıda özetlenmiştir:

- Artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda

bulunulması zorunludur.

- Artırımda bulunulan yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak Kanun'un yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.
- Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden inceleme ve tarhiyat yapılabilecektir. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemeyecektir.
- Ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacak, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilemeyecek veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılamayacaktır.

5. Beyan ve Ödeme Süresi

Teklifte göre, matrah veya vergi artırımının 31.08.2021 tarihine yapılması gerekmektedir.

Hesaplanan veya artırılan verginin, peşin veya azami altı eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir. Bu vergilerin Kanun'da belirtilen şekilde ödenmemesi durumunda, gecikilen süre için gecikme zammı uygulanacak ve madde hükmünden yararlanılamayacaktır.

Teklifte ayrıca, matrah veya vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresinde peşin olarak ödenmesi durumunda, bu vergilerden % 10 indirim yapılması ve katsayı uygulanmaması önerilmiştir.

G) MUHASEBE KAYITLARINDA DÜZELTME

Teklifte öngörülen düzenleme kapsamında,

- İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan mal, makine teçhizat ve demirbaşları kayda alma,
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mal, makine, teçhizat ve demirbaşlar için düzeltme işlemleri yapma,
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcutları için düzeltme işlemleri yapma,
- Kayıtlarda olduğu halde işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklar ile ortaklara borçlar arasındaki net alacak tutarında düzeltme yapma

olanağı getirilmektedir.

Uygulamanın vergisel sonuçları aşağıdaki Tabloda özetlenmiştir:

Konu	Hesaplanacak Vergi / Yapılacak işlem
İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan mal, makine, teçhizat ve demirbaşların kayda alınması	- İktisadi kıymetler, mükelleflerce veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilen rayiç bedeli ile vergi dairesine bildirilir ve defterlere kaydedilir. - Bildirim, 31.08.2021 tarihine kadar yapılması gerekir. - Beyan edilen makine, teçhizat, mal ve demirbaşların bedeli üzerinden, tabi olduğu oranın yarısı oranında vergi hesaplanır. Hesaplanan vergi ayrı bir beyannameyle sorumlu sıfatıyla beyan edilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir. - Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen vergi hesaplanan KDV'den indirilmez. Mal üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirim konusu yapılır.

	- Beyan edilen mallar ÖTV'ye tabi ise beyan tarihindeki emsal bedel üzerinden özel tüketim vergisi hesaplanır, ayrı bir beyannameyle ödenir. - Kayda alınan kıymetler için özel karşılık hesabı açılır. Mallar için ayrılan karşılık sermaye unsuru, diğer kıymetler için ayrılan karşılık birikmiş amortisman sayılır.
Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlardan çıkartılması	31.08.2021 tarihine kadar, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar fatura düzenlenerek kayıtlardan çıkartılır ve her türlü vergisel yükümlülük yerine getirilir. - Ödenmesi gereken KDV, ilk taksiti beyanname verme süresinin içinde olmak üzere, üç eşit taksitte ödenir. - Emtia için, fatura düzenlenmesinde ve vergisel yükümlülüklerin yerine getirilmesinde, aynı neviden mallara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kar oranı esas alınır. Diğer varlıklar için ise mükellefin kendisi veya bağlı olduğu meslek kuruluşu tarafından tespit edilecek rayiç bedel dikkate alınır. - Geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.
31.12.2020 tarihi itibarıyla bilançoda görülmekle birlikte, işletmede bulunmayan kasa mevcudunun düzeltilmesi	31.08.2021 tarihine kadar, vergi dairesine beyan edilerek kayıtlar düzeltilir. - Düzeltilen tutarın % 5 oranında vergi ödenir.
31.12.2020 tarihi itibarıyla bilançoda görülmekle birlikte, işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklar hesabının düzeltilmesi	31.08.2021 tarihine kadar, vergi dairesine beyan edilerek kayıtlar düzeltilir. - Düzeltilen tutarın % 5 oranında vergi ödenir.

NOT: Yukarıda yapılan açıklamalar Kanun Teklifi dikkate alınarak yapılmış olup, henüz yapılmış bir yasal düzenleme yoktur. Tekliğin TBMM sürecinde ve sonrasında yaşanan gelişmeler ve olası değişiklikler her aşamasında duyurulacaktır.

İlgili Teklif metnine aşağıdaki bağlantı yardımıyla ulaşabilirsiniz.

- [Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi](#)**

Bu bülten hakkında daha detaylı bilgi almak için aşağıdaki kişilerle temasa geçebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Recep Bıyık
Mevzuat Eğitim ve Araştırma Başkanı
E-posta: recep.biyik@pwc.com

© 2021 PwC Türkiye. Tüm hakları saklıdır. Bu belgede PwC ifadesi, PwC ağını veya PwC ağına üyesi olan bağımsız ve farklı tüzel kişiliklerden oluşan PwC Türkiye'yi ifade etmektedir. Daha detaylı bilgi için www.pwc.com/structure adresini ziyaret edebilirsiniz.